

Wojewoda Dolnośląski
Aleksander Marek Skorupa

Wrocław, dnia 29 października 2013 r.

NK-KE.431.11.2013.IG

Pan
Jan Bajtek
Wójt Gminy Ciepłowody

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 6 i 13 września 2013 r., na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), a także na podstawie imiennych upoważnień Wojewody Dolnośląskiego z dnia 20 sierpnia 2013 r. nr 18-21(sygn. NK-KE.0030.18.2013.IG, NK-KE.0030.19.2013.IG, NK-KE.0030.20.2013.IG oraz NK-KE.0030.21.2013.IG) zespół kontrolny z Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie:

- Iwona Gęsiak – starszy inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu kontrolnego),
- Damian Domusiewicz – Kierownik Oddziału Kontroli i Egzekucji (członek zespołu kontrolnego)
- Katarzyna Lipke – inspektor wojewódzki (członek zespołu kontrolnego),
- Krzysztof Sośniak – inspektor wojewódzki (członek zespołu kontrolnego),

przeprowadził w Urzędzie Gminy Ciepłowody (zwanym dalej Urzędem), z siedzibą przy ul. Kolejowej 3, 57-211 Ciepłowody kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej polegających na:

- prowadzeniu spraw dotyczących dowodów osobistych oraz ewidencji ludności na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 993 z późn. zm., zwanej dalej u.e.l.d.o.),
- rejestracji zdarzeń stanu cywilnego na podstawie ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r., Nr 212, poz. 1264 z późn. zm., zwanej dalej p.o.a.s.c.),
- wydawaniu decyzji o zmianie imienia i/lub nazwiska na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414, zwanej dalej z.i.i.n.),
- organizacji wyborów ławników do sądów rejonowych okręgowych na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 427).

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 28 czerwca 2013 r. okresowym planem kontroli na II półrocze 2013 r. nr NK-KE.430.1.2013.MW.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów:

- I. ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz aktów wykonawczych do tej ustawy w zakresie ewidencji ludności, tj.:
  1. wydawania przez organ gminy zaświadczeń z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych,
  2. terminowości załatwiania spraw dotyczących wydawania zaświadczeń bądź zaświadczeń żądanej treści z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych,
  3. udostępniania danych z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych,
  4. wydawania decyzji administracyjnych na podstawie art. 15 ust. 2 u.e.l.d.o.
- II. ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz aktów wykonawczych do tej ustawy w zakresie dowodów osobistych, tj.:
  1. wydawania dowodów osobistych,
  2. prowadzenia ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych w systemie teleinformatycznym,
  3. aktualizowania ewidencji ludności w zakresie informacji dot. wydanych dowodów osobistych.
- III. ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego i rozporządzeń wykonawczych w zakresie rejestracji zdarzeń stanu cywilnego, tj.:
  1. prowadzenia postępowań administracyjnych o transkrypcję / odtworzenie / sprostowanie/uzupełnienie aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą
  2. sporządzania aktów stanu cywilnego na podstawie decyzji administracyjnych oraz dokonywanie innych wpisów w rubryce „wzmianki dodatkowe”,
  3. przechowywania ksiąg stanu cywilnego w archiwum USC,
- IV. ustawy z dnia z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska w zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych zmierzających do wydania lub odmowy wydania decyzji o zmianie imienia i/lub nazwiska,
- V. ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych przy organizowaniu wyborów ławników do sądów rejonowych i okręgowych, tj. sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radzie gminy przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz sprawdzenia zgodności wzoru karty zgłoszenia z aktem wykonawczym do ustawy.

Okres objęty kontrolą:

- dla punktu od I-IV: od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia kontroli,
- dla punktu nr V: od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia kontroli.

Funkcję kierownika Urzędu sprawuje Pan Jan Bajtek – Wójt Gminy Ciepłowody, który piastował niniejsze stanowisko w całym okresie objętym kontrolą.

W toku kontroli osobą udzielającą wyjaśnień była:

- Pani Grażyna Grudzińska – zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Ciepłowodach, podinspektor ds. obywatelskich – w punktach I-IV;
- Pani Grażyna Orczyk – Sekretarz Gminy – w punkcie V.

[Dowód: akta kontroli str. 298-299, 440-454, 534-535, 554, 565, 577-580, 608-609]

Realizację przez Wójta Gminy Ciepłowody zadań zakresu administracji rządowej należy ocenić:

- I. negatywnie – w zakresie ewidencji ludności***
- II. pozytywnie z nieprawidłowościami – w zakresie dowodów osobistych***
- III. negatywnie – w zakresie rejestracji stanu cywilnego***
- IV. pozytywnie – w zakresie zmiany imienia i nazwiska***
- V. pozytywnie z nieprawidłowościami – w zakresie organizacji wyborów ławników do sądów powszechnych***

Pismem z dnia 21.10.2013 r. (wpływ do Urzędu 23.10.2013 r.) nr OR.1710.2.2013 Wójt Gminy Ciepłowody wniósł do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 9.10.2013 r. zastrzeżenia, co do ustaleń zawartych w jego treści dotyczących przechowywania ksiąg stanu cywilnego i w zakresie ustaleń dokonanych przy organizacji wyborów ławników do Sądów Powszechnych. Na podstawie art. 42 ust. 1, ust. 2 pkt 2 oraz art.45 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w piśmie z dnia 25.10.2013r. Dyrektor Wydziału przekazał swoje stanowisko wobec wniesionych zastrzeżeń.

I EWIDENCJA LUDNOŚCI

Wydawanie przez organ gminy zaświadczeń z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych

Kontroli poddano 15 zaświadczeń wydanych w kontrolowanym okresie (6 z 2012 r. oraz 9 z 2013 r.) z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych. Stwierdzono, że zaświadczenia zostały wydane na kompletne wnioski złożone w formie pisemnej. Sprawy nr: OR.5343.1.2013, OR.5343.2.2013 oraz OR.5343.3.2013 dotyczą udostępnienia danych z ewidencji ludności.

Sprawa nr OR.Z-5343.5.2013 – wnioskodawca (dyrektor Domu Dziecka Jutrzenka) wniósł o wydanie potwierdzenia zameldowania na pobyt stały nowoprzyjętego wychowanka (małoletniego). Do wniosku nie zostały załączone dokumenty potwierdzające, iż wnioskodawca jest opiekunem prawnym małoletniego. Organ gminy nie podjął żadnych czynności wyjaśniających tę kwestię. Wydał natomiast zaświadczenie.

Sprawa nr 2-3/2012 – wnioskodawczyni (J.....K.....) żądała wydania zaświadczenia o zameldowaniu jej męża. Do wniosku nie zostało załączone stosowne pełnomocnictwo. Organ gminy wydał zaświadczenie. W toku kontroli pracownik wyjaśnił, że odbył rozmowę telefoniczną z mężem Pani K....., podczas której wyjaśnił on, iż poprosił żonę o uzyskanie w jego imieniu zaświadczenia. Organ gminy wydał wnioskodawczyni zaświadczenie.

Sprawa nr 2-4/2012 – wnioskodawca (Z.....S.....) wniósł o wydanie zaświadczenia o zameldowaniu W.....S..... i S.....W..... Do wniosku nie zostały załączone stosowne pełnomocnictwa. Organ gminy wydał jedynie zaświadczenie o zameldowaniu W.....S..... W tej kwestii pracownik wyjaśnił, że wnioskodawca posiadał zaświadczenie z ZUS o konieczności przedłożenia zaświadczenia o zameldowaniu świadków. Na tej podstawie uznał, iż należy wydać zaświadczenie.

W opisanym powyżej stanie faktycznym i prawnym ww. spraw należało wydać postanowienia o odmowie wydania zaświadczenia na podstawie art. 219 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 267), zwanym dalej Kpa. Zgodnie bowiem z art. 44g ust. 1 u.e.l.d.o. organy prowadzące

zbiory meldunkowe oraz ewidencje wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, na wniosek zainteresowanej osoby, złożony w formie pisemnej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej są zobowiązane wydać zaświadczenie zawierające pełny odpis przetworzonych danych dotyczących tej osoby. Natomiast każde inne żądanie dotyczące udostępnienia danych z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych innych osób powinno być rozpatrywane w oparciu o przepisy art. 44h u.e.l.d.o. Zatem w sytuacji, gdy podmiot wnioskuje o wydanie zaświadczenia zawierającego dane osób trzecich i nie posiada stosownego pełnomocnictwa należy odmówić wydania zaświadczenia.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt b ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. 1282 z późn. zm.) opłacie skarbowej podlega w sprawach indywidualnych z zakresu administracji publicznej wydanie na wniosek zaświadczenia. W części II załącznika do ww. ustawy, w poz. 2 wskazano, iż stawka opłaty skarbowej za zaświadczenie zawierające pełny odpis przetworzonych danych osobowych ze zbiorów meldunkowych, zbioru PESEL oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych wynosi 17 zł. W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, iż w 3 sprawach do wniosku dołączone zostało potwierdzenie dokonania opłaty skarbowej. W pozostałych 9 sprawach, na zaświadczeniach nie było adnotacji, iż zaświadczenie w danej sprawie nie podlega opłacie skarbowej (wyjątek – sprawa nr OR.Z.5343.7.2013, OR.Z-5343.4.2013 – zapisano: „wolne od opłaty skarbowej”). Powyższe stanowi naruszenie § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz. U. Nr 187, poz. 1330). W tej kwestii pracownik wyjaśnił, iż posiadał wiedzę w zakresie obowiązku sporządzania adnotacji o opłacie skarbowej, jednak z nadmiaru obowiązków zapominał o tym fakcie.

W sprawach nr OR.Z.5343.7.2013 oraz OR.5343.2.8.2013 zakres danych zawartych w zaświadczeniach jest zgodny z żądaniem podmiotów wnioskujących. W sprawie nr OR.5343.2.8.2013 wnioskodawczyni żądała wydania zaświadczenia o swoim zameldowaniu w miejscowości Ciepłowody oraz Jakubów. W aktach sprawy znajdują się dwa egzemplarze zaświadczenia: jedno o zameldowaniu w miejscowości Jakubów, a drugie w miejscowości Ciepłowody, choć z podania nie wynika, iż podmiot wnioskujący żądał wydania dwóch odrębnych zaświadczeń. W tej kwestii pracownik wyjaśnił, iż taka była wola wnioskodawczyni (chciała skompletować 2 różne komplety dokumentów celem dostarczenia do KRUS-u). Ponadto w 9 pozostałych sprawach wydane zaświadczenia zawierają więcej danych, aniżeli żądali wnioskodawcy. W tym miejscu należy zauważyć, iż zaświadczenie potwierdza stan faktyczny lub prawny istniejący w dniu jego wydania i powinno zostać wydane w granicach żądania wnioskodawcy. Pracownik wyjaśnił, iż wskazanie w zaświadczeniu większej ilości danych miało na celu „doprecyzowanie / uwiarygodnienie, iż zaświadczenie dotyczy konkretnie ‘tej’ osoby”. Wyjaśnienia nie zostały uwzględnione.

We wszystkich sprawach forma udzielonej odpowiedzi odpowiada złożonemu wnioskowi. W wyniku analizy dokumentów stwierdzono również, iż zaświadczenia z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych wydawane wnioskodawcom nie są podpisywane przez osobę reprezentującą organ gminy (Wójta Gminy Ciepłowody) lecz przez pracownika:

- w sprawach nr OR.Z-5343.8.2013, OR-5343.2.9.2013, OR.5343.2.8.2013 oraz OR.Z.5343.7.2013 (zaświadczenia wydane w okresie od 11 czerwca 2013 r. do 27 sierpnia 2013 r.) – podinspektora ds. obywatelskich Grażynę Grudzińską,

- w pozostałych sprawach (zaświadczenia wydane w pozostałym okresie objętym kontrolą) – inspektora ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych Grażynę Grudzińską.

W toku kontroli ustalono, iż pracownik posiada upoważnienie do wydawania zaświadczeń z ewidencji ludności i ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, wydane w dniu 18 lipca 2011 r. Na wydanych zaświadczeniach widnieje także pieczęć Urzędu Gminy Ciepłowody. Zgodnie z art. 44g ust. 1 u.e.l.d.o. zaświadczenie wydaje organ prowadzący zbiór meldunkowy oraz ewidencję wydanych i unieważnionych dowodów osobistych. Wobec powyższego, na zaświadczeniach należy umieszczać pieczęć organu gminy (Wójta Gminy Ciepłowody), a nie aparatu pomocniczego organu gminy (Urzędu Gminy Ciepłowody). Ponadto, pod zaświadczeniami należy umieszczać pieczęć organu gminy i podpis osoby reprezentującej organ gminy, a w przypadku, gdy zaświadczenie wydaje pracownik w imieniu organu gminy – pieczęć „z upoważnienia Wójta Gminy Ciepłowody”.

Na marginesie należy zauważyć, iż sprawy z 2012 r. nie posiadają prawidłowego oznaczenia (znaku sprawy). Sprawy nr 2-6/2013 i 5/2013 posiadają błędne oznaczenie roku, w którym się rozpoczęły. Ponadto, w znakach spraw z 2013 r. nie została zachowana konsekwencja nadawania numerów. Z oznaczenia spraw nr OR.5343.2.9.2013 oraz OR.5343.2.8.2013 wynika, iż została wyodrębniona podteczka, jednak w pozostałych sygnaturach brak oznaczenia wspomnianej podteczki. W części spraw zastosowano oznaczenie jednostki organizacyjnej „OR”, a w części „OR.Z.” Powyższe stanowi naruszenie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

Mając na uwadze przyjęte w programie kontroli zasady oceniania oraz przedstawione powyżej ustalenia, zagadnienie dotyczące wydawania przez organ gminy zaświadczeń z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych należy ocenić **negatywnie**.

Terminowość załatwiania spraw dotyczących wydawania lub odmowy wydania zaświadczenia bądź zaświadczenia żądanej treści z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych:

Zgodnie z art. 217 § 3 Kpa zaświadczenie powinno być wydane bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni. Na analizowanych wnioskach o wydanie zaświadczenia z ewidencji ludności i ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych brak pieczęci wpływu pism do Urzędu Gminy Ciepłowody. Porównując jednak datę sporządzenia przez podmiot wnioskujący podania o wydanie zaświadczenia z datą odbioru dokumentu stwierdzono, iż zaświadczenia wydawane są terminowo. Wobec powyższego zagadnienie terminowości załatwiania spraw dotyczących wydawania lub odmowy wydania zaświadczenia bądź zaświadczenia żądanej treści z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oceniono **pozytywnie**.

[Dowód: akta kontroli str.: 57-96]

Udostępnianie danych z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych.

Kontroli poddano następujące sprawy: OR.5345.50.2013, OR.5345.42.2013, OR.5345.41.2013, OR.5345.40.2013, OR.5345.38.2013, OR.5345.27.2013,

OR.5345.23.2013, OR.5345.10.2013, OR.5345.9.2013, OR.5345.8.2012, OR.5345.26.2012, OR.5345.25.2012, OR.5345.87.2012, OR.5345.86.2012, OR.5345.85.2012, OR.5345.69.2012, OR.5345.84.2012, OR.5345.83.2012, OR.5345.75.2012, OR.5345.27.2012, dotyczące udostępniania danych z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych prowadzonych w kontrolowanym okresie. Stwierdzono, że dane z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych zostały udostępnione na pisemne wnioski zainteresowanych podmiotów.

Sprawy nr **OR.5345.50.2013 i OR.5345.86.2012** – wnioski Komendanta Placówki Straży Granicznej w Kłodzku o podanie „ilości i obywatelstwa cudzoziemców spoza UE zameldowanych na pobyt stały oraz czasowy trwający ponad 3 miesiące na terenie gminy Ciepłowody” w oznaczonych terminach. W uzasadnieniu wniosków wskazano: art. 2 oraz 10a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r., Nr 116, poz. 675 z późn. zm.) oraz art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.). Organ gminy udzielił odpowiedzi na wniosek. Po analizie akt stwierdzić należy, iż zgodnie z art. 5 ustawy o ochronie danych osobowych, jeżeli przepisy odrębnych ustaw, które odnoszą się do przetwarzania danych, przewidują dalej idącą ich ochronę, niż wynika to z niniejszej ustawy, stosuje się przepisy tych ustaw. Przepis art. 44h ust. 1 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych stanowi, iż dane ze zbiorów meldunkowych, zbioru PESEL oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych udostępnia się m. in. Straży Granicznej, o ile są one niezbędne do realizacji jej ustawowych zadań. Zatem w przypadku udostępniania danych z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych należy stosować przepisy ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz wydanych na jej podstawie rozporządzeń wykonawczych, ponieważ ustawa ta wprowadza szczególne warunki uzyskiwania danych, odmiennie niż ustawa o ochronie danych osobowych. Wskazana przez podmiot wnioskujący podstawa prawna (art. 2 oraz 10a ustawy o Straży Granicznej) nie spełnia wymogu wykazania, iż żądane dane są niezbędne do realizacji ustawowych zadań Straży Granicznej. Mimo tego, organ gminy nie podjął żadnych czynności wyjaśniających w tej sprawie, np. nie wezwał wnioskodawcy do złożenia wyjaśnień (na podstawie art. 50 § 1 Kpa). Pomimo tego organ gminy udostępnił dane, czym naruszył art. 44h ust. 1 pkt 2 u.e.l.d.o.

Sprawa nr **OR.5345.41.2013** – podmiot wnioskujący Bank Polska Kasa Opieki S.A. TZWD we Wrocławiu wniósł o wskazanie imienia i nazwiska dzieci dłużnika, a w razie ich braku – rodzeństwa dłużnika oraz ich adresy zamieszkania. Do wniosku dołączono m. in. bankowy tytuł egzekucyjny oraz postanowienie Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich sygn. akt I Co 1785/09 z dnia 14 grudnia 2009 r. o nadaniu klauzuli wykonalności ww. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Oba dokumenty zostały wystawione na imię i nazwisko dłużnika. Organ gminy wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia braku formalnego podania poprzez uiszczenie opłaty za udostępnienie danych z ewidencji ludności w wysokości 31 zł.

Wnioskodawca zadośćuczynił wezwaniu. Następnie organ gminy udostępnił dane wskazując imiona i nazwiska dwójki dzieci dłużnika oraz informacje dotyczące ich adresów.

Sprawa nr **OR.5345.8.2012** – wnioskodawca (Bank BPH S.A.) żądał wskazania danych dotyczących: nr PESEL, dowodu osobistego oraz adresu syna dłużnika. W uzasadnieniu wskazano m. in. przepisy Kodeksu Cywilnego, art. 98 Prawa Bankowego oraz numer umowy kredytu. Do wniosku załączono dokument potwierdzający uiszczenie opłaty za udostępnienie danych w wysokości 31 zł.

Z załączonych dokumentów (dot. OR.5345.41.2013) oraz wskazanych przepisów prawa (dot. OR.5345.41.2013, OR.5345.8.2013) nie wynika, aby podmiot wnioskujący posiadał uprawnienia w uzyskaniu danych dzieci dłużnika. Z chwilą otwarcia spadku spadkobierca nabywa spadek, tj. z mocy samego prawa wstępuje w ogół praw i obowiązków zmarłego (art. 924 i 925 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz. U. z 1964 r., Nr 16, poz. 93 z późn. zm.)). Oznacza to, iż z chwilą otwarcia spadku (śmierci spadkodawcy) spadkobierca nabywa prawo do dziedziczenia. Z konstrukcji dziedziczenia wynika jednak, że nabycie spadku w chwili jego otwarcia ma charakter tymczasowy - spadkobierca ma prawo wyjawić swoją wolę do nabycia spadku - ustawa przyznaje mu bowiem prawo do odrzucenia spadku (art. 1012 Kc). Zatem sam fakt bycia czyimś dzieckiem nie przesądza jednocześnie o fakcie, czy dana osoba jest spadkobiercą spadkodawcy, a tym samym czy ponosi odpowiedzialność za jego długi. Zgodnie z art. 1025 § 1 Kc sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. Notariusz na zasadach określonych w przepisach odrębnych sporządza akt poświadczenia dziedziczenia. Powyższe dokumenty stanowią jedyny dowód na uznanie, iż dana osoba jest spadkobiercą zmarłego. Podanie zatem danych z ewidencji ludności dzieci dłużników nie posiadając potwierdzenia, iż osoby te są faktycznie spadkobiercami stanowi naruszenie art. 44h ust. 2 pkt 1 u.e.l.d.o.

Ponadto, w aktach sprawy nr OR.5345.41.2013 brak dokumentów stwierdzających, iż bankowemu tytułowi egzekucyjnemu została nadana klauzula wykonalności na spadkobierców dłużnika. Mimo tego organ gminy nie wezwał wnioskodawcy do przedłożenia brakujących dokumentów.

Sprawa nr **OR.5345.38.2013** – wniosek Sądu Okręgowego w Świdnicy Sekcji Realizacji Należności został podpisany przez starszego inspektora. Zgodnie z § 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 427 z późn. zm.) sądem kieruje i reprezentuje sąd na zewnątrz, z wyjątkiem spraw należących do kompetencji dyrektora sądu, prezes sądu, którego zastępuje wiceprezes sądu, a w razie jego nieobecności - wyznaczony sędzia (art. 22b § 1 cyt. wyżej ustawy). Wniesienie zatem wniosku o udostępnienie danych z ewidencji ludności przez starszego inspektora winno skutkować wydaniem decyzji o odmowie udostępnienia żądanych danych. Mimo tego organ gminy udostępnił dane.

Sprawy nr **OR.5345.27.2013**, **OR.5345.10.2013**, **OR.5345.9.2013**, **OR.5345.25.2012** – wnioski złożone na formularzu wniosku o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych, wydanym uprzednio na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych. Pomimo braków formalnych wniosków organ gminy udostępnił dane, nie podejmując czynności o których mowa w art. 64 § 2 Kpa. W tej kwestii pracownik wyjaśnił, że w przypadku, gdy wnioskodawcą była Policja informował ją o obowiązku składania wniosku na obowiązującym formularzu i osobiście dostarczył Policji wzór wniosku. Pracownik założył, że przy kolejnej sprawie wniosek zostanie złożony na obowiązującym formularzu.

Sprawa nr **OR.5345.26.2012** – podmiot wnioskujący (Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Ząbkowicach Śląskich) wniósł o podanie danych W.....K.....(adresu zameldowania na pobyt stały i czasowy trwający ponad 3 miesiące, nr PESEL, imion rodziców oraz daty i miejsca urodzenia). W uzasadnieniu wniosku wskazano, iż przedmiotowe dane są potrzebne wnioskodawcy w celu prawidłowego przeprowadzenia postępowania administracyjnego. Organ gminy udostępnił żądane dane, prócz nr PESEL. Po analizie akt stwierdzić należy, iż z uzasadnienia wniosku nie wynika, aby żądane dane były

niezbędne podmiotowi wnioskującemu do realizacji ustawowych zadań. Wnioskodawca nie wskazał przepisów, ani nie wyjaśnił okoliczności sprawy, do której (wg wnioskodawcy) niezbędne jest posiadanie informacji w zakresie np. nr PESEL, imion rodziców oraz daty i miejsca urodzenia. Stwierdzić zatem należy, iż w przedmiotowej sprawie organ gminy nie podjął się wyjaśnienia kwestii uzasadnienia żądania (czy żądane dane są faktycznie niezbędne wnioskodawcy do realizacji jego ustawowych zadań) oraz udostępnił dane niezgodnie z żądaniem wnioskodawcy. Naruszony zatem został przepis art. 50 Kpa oraz art. 44h ust. 1 pkt 1 w związku z art. 44h ust. 3 u.e.l.d.o.

Sprawa nr **OR.5345.87.2012** – wnioskodawca (EGB Investments S.A.) wniósł o wskazanie: adresu zameldowania na pobyt stały i czasowy trwający ponad 3 miesiące, daty zameldowania oraz wymeldowania z miejsca pobytu stałego, daty zgonu, USC i nr aktu zgonu, a także potwierdzenia nr PESEL. Do wniosku dołączono wezwanie do zapłaty nr K 1516/17049 (W217) z dnia 10.01.2012 r., zawiadomienie o przelewie wierzytelności oraz potwierdzenie dokonania zapłaty opłaty za udostępnienie danych z ewidencji ludności w wysokości 31 zł. W uzasadnieniu podania wskazano, iż żądane dane są wnioskodawcy niezbędne do dochodzenia wierzytelności w toku postępowania polubownego i sądowego postępowania windykacyjnego. Po analizie akt stwierdzić należy, iż w przedmiotowej sprawie wnioskodawca nie wykazał posiadania interesu prawnego w uzyskaniu żądanych danych. Nie została bowiem dołączona do wniosku umowa ubezpieczenia (polisa nr 02118313699), na którą powoływał się wnioskodawca w załączonych dokumentach, zawarta przez dłużnika z MTU Moje Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Nie ma zatem pewności, że roszczenie, z którego wnioskodawca wywodzi swój interes prawny, faktycznie istnieje. Organ gminy nie podjął jednak czynności wyjaśniających i udostępnił wnioskodawcy dane, czym naruszył przepis art. 50 Kpa oraz art. 44h ust. 2 pkt 1 u.e.l.d.o.

Sprawa nr **OR.5345.85.2012** – wnioskodawca (Komendant Straży Miejskiej w Prusicach) wniósł o podanie następujących danych: adres zameldowania na pobyt stały i czasowy trwający ponad 3 miesiące, stan cywilny, drugie imię, nr PESEL, data i miejsce urodzenia, ostatnie znane miejsce zameldowania, imiona rodziców, nazwisko rodowe matki oraz seria i numer dowodu osobistego. Powołał się przy tym na art. 56 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2001 r., Nr 106, poz. 1148) oraz fakt popełnienia wykroczenia – przekroczenia dozwolonej prędkości na drodze krajowej. Organ gminy udostępnił żądane dane.

Sprawa nr **OR.5345.84.2012** – wniosek Zastępcy Komendanta Straży Miejskiej w Krotoszynie o wskazanie następujących danych: adres zameldowania na pobyt stały, seria i nr dowodu osobistego, imiona rodziców, miejsce urodzenia, nazwisko rodowe matki, wizerunek twarzy oraz stan cywilny. W uzasadnieniu wniosku wskazano, iż osoba wymieniona we wniosku jest podejrzana o popełnienie wykroczenia z art. 96 § 3 Kodeksu wykroczeń (SM.5521.1.974.2012). Wskazano także, przepis art. 10a, art. 12 ust. 1 pkt 5 i 8 ustawy o strażach gminnych (Dz. U. z 1997 r., Nr 123, poz. 779). Organ gminy udostępnił żądane dane, prócz wizerunku twarzy.

W wyniku analizy akt spraw nr (OR.5345.85.2012, OR.5345.84.2012) stwierdzić należy, że organ gminy nie podjął czynności wyjaśniających pomimo, iż wnioskodawcy nie wykazali, że wszystkie żądane dane są im niezbędne do realizacji ustawowych zadań. Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 1997, Nr 123, poz. 779 z późn. zm.) strażnik wykonując zadania, o których mowa w art. 10 i

11 ma prawo do nakładania grzywien w postępowaniu mandatowym za wykroczenia określone w trybie przewidzianym przepisami o postępowaniu w sprawach o wykroczenia, dokonywania czynności wyjaśniających, kierowania wniosków o ukaranie do sądu, oskarżania przed sądem i wnoszenia środków odwoławczych - w trybie i zakresie określonych w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia. Natomiast z treści § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. z 2002 r., Nr 20, poz. 201 z późn. zm.) wynika, iż funkcjonariusz nakładając na sprawcę wykroczenia mandat karny kredytowy oznacza m. in. rodzaj mandatu oraz wypełnia rubryki dotyczące ukaranego zgodnie z opisem (tj. imię i nazwisko, adres oraz numer PESEL, a w przypadku niemożności stwierdzenia numeru PESEL wpisuje się datę urodzenia ukaranego). Wyjaśnienia zatem wymagał zakres żądanych danych, gdyż ze wskazanych we wnioskach uzasadnień nie wynika, aby do nałożenia mandatu karnego niezbędny był stan cywilny, imię i nazwisko rodowe matki oraz miejsce urodzenia osób podejrzanych o popełnienie wykroczenia. Również do skierowania wniosku do sądu o ukaranie nie wymaga wskazywania wszystkich danych, o których podanie wnosili wnioskodawcy. Organ gminy nie podjął czynności wyjaśniających, czy wnoszący podania posiadają uprawnienia w uzyskaniu wszystkich żądanych danych. Jednocześnie w sprawie nr OR.5345.84.2012 udostępniono dane w zakresie nieodpowiadającym żądaniu wnioskodawcy, ponieważ organ gminy nie odniósł się do żądania wizerunku twarzy osoby, której dane dotyczą (nie udostępnił danych, ale także nie odmówił ich udostępnienia). Stwierdzić zatem należy, iż nie wyjaśniając powyższych kwestii organ gminy naruszył przepisy art. 44h ust. 1 pkt 2, 44h ust. 3 u.e.l.d.o. oraz art. 50 Kpa.

Sprawa nr **OR.5345.75.2012** – podmiot wnioskujący (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Ząbkowicach Śląskich) wniósł o udostępnienie z ewidencji ludności adresu zameldowania na pobyt stały i czasowy trwający ponad 3 miesiące. W toku postępowania wyjaśniającego organ gminy ustalił, iż nie jest właściwy w sprawie, toteż na podstawie art. 65 § 1 Kpa przekazał wniosek o udostępnienie danych do organu gminy właściwego, zawiadamiając jednocześnie o tym wnoszącego podanie. W zawiadomieniu organ gminy wskazał, że osoba, o której dane wnioskowano została zameldowana pod oznaczonym adresem w konkretnym dniu. W ten sposób organ udostępnił dane, choć nie był do tego uprawniony, czym naruszył przepis art. 44i ust. 1 u.e.l.d.o. w związku z art. 20 Kpa.

Zgodnie z art. 44 h ust. 9 u.e.l.d.o. udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych następuje:

- 1) dla podmiotów, o których mowa w ust. 1 - nieodpłatnie;
- 2) dla podmiotów, o których mowa w ust. 2 - odpłatnie, po dołączeniu dowodu opłaty do wniosku o udostępnienie danych. Zgodnie z § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz sposobu wnoszenia tych opłat (Dz. U. nr 207 z 2008 r., poz. 1298) opłata za udostępnienie jednostkowych danych wynosi 31 zł.

W toku analizy dokumentów kontroli stwierdzono, iż 15 spośród wszystkich poddanych kontroli spraw dotyczących udostępniania danych z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych pochodziło od podmiotów, o których mowa w art. 44h ust. 1 u.e.l.d.o., zatem organ gminy prawidłowo nie pobierał opłaty

za udostępnienie danych. Natomiast 4 wnioski pochodziły od podmiotów, o których mowa w art. 44h ust. 2 u.e.l.d.o. W tych sprawach do wniosków załączone zostały dowody uiszczenia opłaty za udostępnienie danych z ww. zbiorów. Organ gminy prawidłowo realizował obowiązek wynikający z art. 44h ust. 9 u.e.l.d.o.

Ponadto stwierdzono, że pisma stanowiące odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych podpisywane były przez pracownika (Grażynę Grudzińską – podinspektora ds. obywatelskich w okresie od czerwca 2013 r., inspektora ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych do czerwca 2013 r.), a nie przez osobę reprezentującą organ gminy. Zgodnie z art. 44i ust. 1 u.e.l.d.o. dane ze zbiorów meldunkowych oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych udostępnia organ gminy. W toku kontroli ustalono, iż pracownik posiada upoważnienie do udostępniania w imieniu Wójta Gminy Ciepłowody danych z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zatem na pismach (odpowiedziach na wnioski) należy stosować pieczęć pracownika „z upoważnienia Wójta Gminy Ciepłowody”.

Reasumując, stwierdzić należy, iż na 20 poddanych kontroli spraw tylko 5 zostało przeprowadzonych prawidłowo. W 5 sprawach wnioski nie spełniały wszystkich wymogów formalnych. Mimo to organ gminy udostępnił dane. W 9 sprawach wnioskodawcy nie wykazali uprawnień w uzyskaniu wszystkich żądanych danych. Mimo to, dane zostały udostępnione.

Mając na uwadze przedstawione powyżej ustalenia oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, udostępnianie danych z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oceniono **negatywnie**.

[Dowód: akta kontroli str.: 97-170]

Wydawanie decyzji administracyjnych na podstawie art. 15 ust. 2 u.e.l.d.o.

Celem kontroli w ww. zakresie była ocena przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 267) oraz prawidłowość prowadzenia postępowań administracyjnych pod względem zgodności z ustawą z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006r. Nr 139, poz. 993 z późn. zm.) w przedmiocie wymeldowania z miejsca pobytu stałego i/lub czasowego trwającego ponad 3 miesiące, prowadzonych na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

W okresie objętym kontrolą postępowania administracyjne w sprawach meldunkowych prowadzone były przez Panią Grażynę Grudzińską - podinspektora ds. obywatelskich.

W trakcie kontroli sprawdzeniu podlegały wszystkie postępowania administracyjne prowadzone w okresie objętym kontrolą (nr decyzji), tj.:

- OR.5343.2.2011.2012, OR.5343.1.1.2012, OR.5343.1.2.2012, OR.5343.1.1.2013, OR.5343.1.2.2013. W wymienionych powyżej sprawach wydano 1 decyzję o wymeldowaniu z miejsca pobytu stałego, 1 decyzję o odmowie wymeldowania z miejsca pobytu stałego i 3 decyzje o umorzeniu postępowania.

[Dowód: akta kontroli str.: 171-173]

Po dokonaniu czynności kontrolnych stwierdzono, co następuje:

W sprawie nr **OR.5343.2.2011.2012** wniosek wpłynął do organu w dniu 7.12.2011r. Z dołączonych do wniosku dokumentów wynika, że nieruchomość z której miało nastąpić

wymeldowanie posiada dwóch współwłaścicieli. O wszczęciu postępowania wnioskował tylko jeden z nich. Zawiadomienie o wszczęciu organ wystosował do wnioskodawcy i osoby, która miała być wymeldowana z miejsca pobytu stałego. Pomimo posiadania wiedzy, iż przedmiotowa nieruchomość posiada dwóch współwłaścicieli, organ nie ustalił prawidłowo i nie zawiadomił wszystkich stron postępowania. W związku z powyższym został naruszony art. 28 Kpa, który stanowi, iż stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Cechami interesu prawnego o którym mowa w art. 28 Kpa jest to, że jest on indywidualny, konkretny, aktualny, sprawdzalny obiektywnie, jego istnienie znajduje potwierdzenie w okolicznościach faktycznych, będących przesłankami zastosowania przepisu prawa materialnego. Postępowanie administracyjne dotyczy interesu prawnego konkretnej osoby wówczas, gdy w tym postępowaniu wydaje się decyzję, która rozstrzyga o prawach i obowiązkach tej osoby lub rozstrzygnięcie o prawach i obowiązkach innego podmiotu wpływa na prawa i obowiązki tej osoby (por. wyrok IV SA/Wa 1868/12 z dnia 28.12.2012 r.).

Organ prowadzący postępowanie ma obowiązek ustalenia wszystkich stron postępowania, na podstawie dołączonych do wniosku dokumentów, posiadanych rejestrów bądź wyjaśnień stron postępowania. Ponadto zgodnie z przepisem art. 61 § 4 Kpa organ zobowiązany jest zawiadomić o wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron wszystkie osoby będące stronami w sprawie. Powyższa czynność ma istotne znaczenie z uwagi na zasadę czynnego udziału strony w postępowaniu administracyjnym, określoną w art. 10 Kpa. Należy także przypomnieć, iż pominięcie strony w postępowaniu administracyjnym skutkuje jego wznowieniem na podstawie art. 145 §1 pkt 4 Kpa – strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu.

W aktach kontrolowanej sprawy nie ma zwrotnego potwierdzenia odbioru korespondencji kierowanej do osoby, której wymeldowania żądał wnioskodawca. Wezwania kierowane do świadków w celu złożenia wyjaśnień, nie zawierały przepisu prawa procesowego będącego podstawą wezwania. Także pismo informujące o przeprowadzeniu oględzin nie zawierało przepisu będącego podstawą do przeprowadzenia dowodu z oględzin.

Zgodnie z prezentowanym stanowiskiem judykatury naruszenie art. 79 Kpa polegające na odebraniu stronie możliwości zweryfikowania dowodu, podważa uznanie tego dowodu przez organ za wiarygodny i powoduje ocenę postępowania dowodowego organu jako arbitralnego. Ponadto naruszenia art. 79 § 1 Kpa nie konwaliduje ewentualne, późniejsze zapoznanie strony z treścią protokołu przesłuchania świadków, bez zapewnienia stronie udziału w tej czynności procesowej. Taki dowód należy powtórzyć (wyrok II SA/Bk 628/11 z dnia 24.11.2011 r., wyrok NSA w Warszawie II OSK 981/10 z dnia 07.06.2011 r.).

Podstawowym obowiązkiem organu prowadzącego postępowanie jest prawidłowe ustalenie kręgu stron postępowania, a następnie zapewnienie im czynnego udziału. Zadaniem organu jest więc zawiadamiać strony o wszelkich dokonywanych czynnościach, w tym o zamiarze przeprowadzenia poszczególnych dowodów. Za niewłaściwą należy uznać także sytuację, iż zawiadomienie o zakończeniu postępowania i możliwości zapoznania się z zebrany w sprawie materiałem, organ skierował tylko do osoby, która ma być wymeldowana. Z treści art. 10 § 1 Kpa wynika, że organy administracji publicznej są obowiązane zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych materiałów oraz zgłoszonych żądań. Opisane postępowanie zakończyło się wydaniem w dniu 11.04.2012 r.

decyzji o wymeldowaniu z miejsca pobytu stałego. W decyzji organ oznaczył stronę postępowania poprzez podanie jej pełnych danych osobowych tj. imienia, nazwiska, imion rodziców, daty urodzenia i numeru pesel. Wyjaśnić należy, iż żaden przepis nie upoważnia organu do wpisywania pełnych danych osobowych strony w osnowie decyzji. Ponadto w podstawie prawnej powołano przepisy prawa materialnego w nieobowiązującym brzmieniu. W tym miejscu przypomnieć należy, iż jedną z podstawowych zasad postępowania administracyjnego jest to, że organ wydaje decyzję na podstawie przepisów prawa materialnego obowiązującego w dacie orzekania. Od przedmiotowej decyzji zostało złożone odwołanie do Wojewody Dolnośląskiego. Decyzja została uchylona i przekazana do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Pomimo wskazania przez organ odwoławczy, iż przy ponownym rozpatrzeniu sprawy należy prawidłowo ustalić strony postępowania i zapewnić im czynny udział, kolejna decyzja wydana przez Wójta Gminy Ciepłowody została skierowana tylko do wnioskodawcy i osoby wymeldowywanej.

[Dowód: akta kontroli str.: 183-320]

W toku kontroli przyjęto ustne wyjaśnienia od pracownika prowadzącego postępowania meldunkowe w kwestii dotyczącej ustalania stron postępowania. Na pytanie kontrolera – dlaczego niewłaściwie ustalono strony w postępowaniu i nie doręczono im decyzji, pomimo wskazania tego uchybienia przez Wojewodę Dolnośląskiego, osoba udzielająca wyjaśnień podała, że „strony wiedziały o toczącym się postępowaniu, złożyły oświadczenia i wiedziały, że decyzja zostanie wydana. Strony oświadczyły, że nie chcą brać udziału w postępowaniu. Wpisując w rozdzielnik przeoczyłam wpisanie pozostałych stron postępowania”.

[Dowód: akta kontroli str.: 174-175]

Pozytywnie należy ocenić fakt, że organ informował strony (te które ustalił) o niezalutwieniu sprawy w terminie, podawał przyczynę zwłoki i wskazywał nowy termin załatwienia sprawy. (art. 36 Kpa).

W sprawie nr **OR.5343.1.1.2012** postępowanie zostało zainicjowane wnioskiem Prokuratury Rejonowej w Ząbkowicach Śląskich. Pismem z dnia 25.06.2012 r. zawiadomiono strony o wszczęciu postępowania. W wezwaniach skierowanych do świadków w celu złożenia oświadczeń, a także w zawiadomieniu o oględzinach lokalu nie powoływano przepisu prawa procesowego, dającego podstawę dla organu do takiego działania. Zgodnie z art. 6 w zw. z art. 9 Kpa organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa oraz są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Zatem brak powołania w wezwaniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, stanowi uchybienie polegające na naruszeniu procedury administracyjnej (50 i art. 85 Kpa). Pozytywnie należy ocenić fakt, że organ poinformował strony o niezalutwieniu sprawy w terminie, wyznaczył nowy termin i go dochował. Natomiast negatywnie należy ocenić niezapewnienie stronom czynnego udziału w postępowaniu, tj. nie wysłanie im zawiadomienia o zakończeniu postępowania i możliwości wypowiedzenia się co do zebranego w sprawie materiału, czym naruszono art. 10 Kpa. W podstawie prawnej decyzji powołano przepisy prawa procesowego w nieobowiązującym brzmieniu. Przedmiotowe postępowanie zakończyło się wydaniem decyzji o odmowie wymeldowania z pobytu stałego.

[Dowód: akta kontroli str.: 321-370]

W sprawie nr **OR.5343.1.2.2012** wniosek złożony o wymeldowanie dotyczył osoby, która została umieszczona w Domu Pomocy Społecznej i była ubezwłasnowolniona. Organ prawidłowo ustalił strony postępowania oraz, to kto jest opiekunem prawnym całkowicie ubezwłasnowolnionego i poinformował go o toczącym się postępowaniu. Opiekun prawny - pracownik DPS złożył w jego imieniu wniosek o wymeldowanie z miejsca pobytu stałego. Postępowanie zakończyło się wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania, gdyż strona sama wykonała obowiązek meldunkowy. W wydanej decyzji organ nie powołał pełnej podstawy prawnej, czym naruszył art. 107 Kpa. W trakcie kontroli przyjęto ustne wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie. Osoba kontrolowana oświadczyła, że „*powołując się na art. 105 § 1 oczywistym dla mnie było, że powołując się na ten artykuł, powołuję się na Kpa*”. Rozstrzygnięcie merytoryczne decyzji było prawidłowe.

[Dowód: akta kontroli str.: 174-175, 371-405]

W sprawie nr **OR.5343.1.2.2013** wniosek o wymeldowanie z pobytu stałego wpłynął do organu w dniu 7.03.2013 r. Po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania, strona zgłosiła się do organu i w dniu 15.03.2013 r. sama wykonała obowiązek meldunkowy. Przedmiotowe postępowanie zakończyło się w dniu 18.03.2013 r. wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania. Podstawa prawna decyzji zawierała przepisy prawa materialnego i procesowego a także właściwe pouczenie i przysługującym środkiem odwoławczym. Rozstrzygnięcie merytoryczne było prawidłowe.

[Dowód: akta kontroli str.: 406-423]

W sprawie nr **OR.5343.1.1.2013** wniosek o wymeldowanie wpłynął do organu w dniu 6.02.2013r. Z dołączonych dokumentów wynika, że nieruchomości posiada dwóch współwłaścicieli i obaj wnieśli o wymeldowanie. W powyższej sprawie organ prawidłowo ustalił strony postępowania i zawiadomienie o wszczęciu skierował do wszystkich osób będących stronami w sprawie. Z uwagi na fakt, iż osoby które miały być wymeldowane przebywały w sąsiedniej gminie, zwrócono się w ramach pomocy prawnej (art.52 Kpa) o ich przesłuchanie. Następnie pismem z dnia 1.03.2013 r. Urząd Miasta i Gminy w Szczytnej poinformował, że wezwane osoby zgłosiły się do organu i dokonały zameldowania na pobyt czasowy w miejscu, gdzie obecnie przebywają. Opiswane postępowanie zakończyło się wydaniem w dniu 6.03.2013 r. decyzji o umorzeniu postępowania. Zdaniem osoby kontrolującej organ wydał niewłaściwe rozstrzygnięcie w przedmiotowej sprawie. Zgodnie z treścią art. 105 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, gdy z jakiegokolwiek przyczyny postępowanie to stało się bezprzedmiotowe. Bezprzedmiotowość postępowania, o której mowa oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie jej co do istoty.

Z akt sprawy wynika, że małżonkowie wraz z małoletnim synem opuścili miejsce pobytu stałego w 2006 r. Jednakże dopiero po wszczęciu postępowania o wymeldowanie (w 2013 r.) zgłosili swój pobyt czasowy. W rozpatrywanej sprawie organ I instancji najpierw powinien zbadać, czy wymienione osoby opuściły miejsce pobytu stałego w rozumieniu art. 15 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a zgłoszony pobyt jest faktycznie pobytem czasowym. Dopiero po ustaleniu, że nie zostały spełnione przesłanki dotyczące wymeldowania z miejsca pobytu stałego, należało wydać decyzję orzekającą o odmowie wymeldowania. W orzecznictwie funkcjonuje pogląd, że nie można dopuścić do sytuacji by osoba, w stosunku do której wszczęte zostało postępowanie w sprawie

wymeldowania z jej pobytu stałego niweczyła to postępowanie poprzez fikcyjne czasowe meldowanie się i zmuszała w ten sposób organy administracji do wydawania decyzji o odmowie wymeldowania z pobytu stałego. Jeśli w toku postępowania w sprawie wymeldowania danej osoby z pobytu stałego ujawnią się wątpliwości, co do prawidłowości jej zameldowania czasowego, organ administracji prowadzący to postępowanie, winien z urzędu poinformować o tych wątpliwościach organ dokonujący zameldowania czasowego i o konieczności wszczęcia z urzędu postępowania w celu wyjaśnienia tych wątpliwości. Do czasu rozstrzygnięcia kwestii prawidłowości zameldowania czasowego przez właściwy organ postępowanie w sprawie wymeldowania z pobytu stałego winno być zawieszane na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 Kpa. (wyrok WSA w Warszawie z dnia 17.06.2009 r. sygn. VIII SA/Wa 123/09). Zameldowanie czasowe stanowi dla strony potwierdzenie, że dopełniła nałożonych przepisami obowiązków w zakresie ewidencji meldunkowej i dopóki to czasowe zameldowanie nie zostanie uznane za nieprawidłowe, tak długo nie może być kwestionowane zameldowanie na pobyt stały, z którego nastąpiło czasowe wymeldowanie do innego lokalu.

Należy pamiętać, że egzystencja prawna decyzji rozpoczyna się więc dopiero w chwili jej doręczenia, a nieprawidłowe doręczenie jest równoznaczne z jej nieistnieniem w obrocie prawnym. Załatwienie sprawy polega zatem na wydaniu i doręczeniu stronie decyzji. Dlatego negatywnie należy ocenić brak zwrotnych potwierdzeń odbioru decyzji przez osoby, których dotyczyło toczące się postępowanie.

Odnosząc się do kwestii terminowości załatwiania spraw należy wskazać, iż tylko w jednej sprawie organ nie powiadomił stron o niezałatwieniu sprawy w terminie określonym w art. 35 Kpa. W pozostałych sprawach strony były prawidłowo informowane, wskazywane były przyczyny zwłoki i wyznaczany nowy termin. Merytoryczna treść decyzji była prawidłowa. Decyzje zawierały prawidłowe pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych, zawierały oznaczenie organu i datę wydania, oraz były podpisywane przez uprawnioną osobę przy użyciu stosownych pieczęci. W aktach wszystkich spraw znajdują się dokumenty potwierdzające wniesienie opłaty skarbowej za wydanie decyzji w wysokości 10 zł.

[Dowód: akta kontroli str.: 424-447]

W toku kontroli zwrócono uwagę, iż zawiadomienia o wszczęciu postępowania są niewłaściwie zredagowane. W treści zawierały sformułowania „na wniosek Pana/Pani.....zostało wszczęte postępowanie z urzędu w sprawie wymeldowania.....”.

Na pytanie kontrolera – dlaczego w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania wszczynanego na wniosek, pisze Pani, że jest wszczynane z urzędu, osoba kontrolowana oświadczyła, że zobowiązuje się do poprawienia wzoru zawiadomienia dotyczącego wszczęcia postępowania.

[Dowód: akta kontroli str.: 174-175]

W piśmie z dnia 23.08.2013 r. nr OR.1710.1.2013 Wójt Gminy Ciepłowody przekazał informację, że w 2012 r. wszczęto 2 postępowania administracyjne w przedmiocie wymeldowania z miejsca pobytu stałego, a w 2013 r. – 1. Jednak w sumie do kontroli okazano 5 spraw, które opisano powyżej. Na podstawie z art. 22 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, poproszono o sporządzenie kopii dokumentów z akt skontrolowanych spraw. W drugim dniu kontroli, tj. 13.09.2013 r. pracownik przygotował w tezkach kserokopie dokumentów. Jednakże nie udostępniono sprawy nr OR.5343.1.1.2012 natomiast przygotowano kserokopie dokumentów ze sprawy nr OR.5343.1.2011.2012, której nie przedstawiono w pierwszym dniu do kontroli. Z uwagi na powyższe, pismem z dnia

16.09.2012 r. wystąpiono do Wójta Gminy Ciepłowody z prośbą o wyjaśnienie tych rozbieżności. Jednocześnie dokonano analizy przedłożonych akt sprawy nr OR.5343.1.2011.2012.

[Dowód: akta kontroli str.: 29-30, 449-450]

Dnia 5.12.2011 r. wpłynął do urzędu wniosek o wymeldowanie z miejsca pobytu stałego. Do wniosku dołączono kserokopie aktu notarialnego – umowa darowizny Repertorium A numer .../2010 oraz potwierdzenie wpłaty. Zawiadomieniem z dnia 8.12.2011 r. poinformowano strony o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie. Wezwano także świadków do złożenia wyjaśnień. Jednak ani wezwania ani pismo informujące o przeprowadzeniu oględzin nie zawierały przepisu prawa procesowego dającego podstawę do działania dla organu. Z uwagi na fakt, że nie można było ustalić aktualnego miejsca pobytu strony, organ wystąpił do sądu o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej. Pozytywnie należy ocenić, że organ informował strony o niezafatwieniu sprawy w terminie określonym w art. 35 Kpa, podawano przyczynę zwłoki i wyznaczano nowy termin do załatwienia sprawy. Za niewłaściwe należy uznać wysłanie zawiadomienia o zakończeniu postępowania tylko do ustanowionego w sprawie kuratora. Taką informację należało wysłać do wszystkich stron postępowania. Postępowanie zakończyło się wydaniem w dniu 11.04.2012 r. decyzji nr **OR.5343.1.2011/2012** orzekającej o wymeldowaniu z miejsca pobytu stałego. W decyzji powołano podstawę prawną w nieobowiązującym brzmieniu. Negatywnie należy także ocenić, że stronę w decyzji oznaczono poprzez podanie jej pełnych danych osobowych. W uzasadnieniu decyzji zacytowano przepis prawa materialnego w nieobowiązującym brzmieniu. Rozstrzygnięcie merytoryczne było prawidłowe.

[Dowód: akta kontroli str.: 451-508]

W dniu 19.09.2013 r. otrzymano wyjaśnienia od Wójta Gminy Ciepłowody w sprawie rozbieżności dotyczących ilości wydanych decyzji administracyjnych a także ilości wydanych zaświadczeń. *[Dowód: akta kontroli str.: 450]*

Z treści pisma wynika, że rozbieżności dotyczące liczby złożonych wniosków o wydanie zaświadczenia ze zbioru meldunkowego oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych wynikły z błędu technicznego. Odnośnie kwestii pominięcia sprawy nr OR.5343.1.2011/2012 wyjaśniono, że ww. sprawa została pominięta podczas kontroli, gdyż pracownik zasugerował się datą wszczęcia sprawy tj. rok 2011 a nie datą zakończenia sprawy. Z taką argumentacją nie sposób się zgodzić, gdyż do kontroli została przedstawiona inna sprawa także wszczęta w 2011 r. a zakończona w roku 2012 tj. sprawa nr **OR.5343.2.2011.2012**.

Odnośnie kserokopii dokumentów sprawy nr OR.5343.1.1.2012 o przygotowanie których poproszono w pierwszym dniu kontroli wyjaśniono, że dokumentacja sprawy została skserowana i okazana do kontroli, jednak pozostała wraz z oryginałami dokumentów w jednostce kontrolowanej. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż kontroler nie otrzymał kserokopii sprawy nr OR.5343.1.1.2012 toteż nie było możliwe zabranie ich do jednostki organu kontrolującego. W trakcie kontroli były kserowane inne dokumenty z zakresu objętego kontrolą, natomiast nie było kserowane żadne postępowania meldunkowe. Poproszono by kopie sprawdzonych dokumentów przygotowano na dzień 13.09.2013 r.

[Dowód: akta kontroli str.: 298-299]

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, wydawanie przez Wójta Gminy Ciepłowody decyzji administracyjnych na podstawie art. 15 ust. 2 u.e.l.d.o. oceniono **negatywnie**.

4. Do wniosków o wydanie dowodu osobistego wnioskodawcy dołączają dokumenty, o których mowa w § 7 ust. 1 r.d.o., a w przypadku, gdy odpis aktu stanu cywilnego wnioskodawcy znajduje się już w dokumentacji dowodowej, bądź akt stanu cywilnego został sporządzony w urzędzie stanu cywilnego miejsca, w którym osoba ubiega się o wydanie dokumentu tożsamości podmiot wnioskujący nie dołącza tych dokumentów ponownie lub w ogóle (w zależności od sytuacji), zgodnie z § 7 ust. 5 i 6 r.d.o. Wyjątek stanowią jednak sprawy nr: AUW....., AUW....., AUV ....., AUV ... oraz AUW .....:
  - AUW ....., AUW .....
  - AUW ....., AUW .....
  - AUV ....., AUW .....
5. We wszystkich wnioskach znajdują się potwierdzenia danych meldunkowych. W sprawie nr AUW 732763, pod potwierdzeniem danych meldunkowych przez pracownika brak daty dokonania ww. czynności.
6. W przypadku wymiany dowodu osobistego z powodu utraty poprzedniego dokumentu tożsamości (AUW ....., AUV ....., AWI.....) przyjmowane jest zawiadomienie o utracie, które następnie przechowywane jest w kopercie dowodowej, zgodnie z § 26 ust. 3 r.d.o. w związku z 42 ust. 1 u.e.l.d.o. oraz § 24 ust. 4 r.d.o.
7. W kopertach dowodowych znajdują się części B formularza, o którym mowa w § 9 r.d.o., na których wnioskodawcy kwitują odbiór dowodu osobistego poprzez wpisanie daty oraz złożenie podpisu (zgodnie z § 17 ust. 1 i 2 r.d.o.).

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, wydawanie dowodów osobistych oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Prowadzenie ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych w systemie teleinformatycznym

W wyniku kontroli stwierdzono, iż na 31 skontrolowanych przypadków 22 sprawy dotyczyły wymiany dowodu osobistego. W tych sprawach dokonano weryfikacji prawidłowości unieważnienia poprzednich dowodów osobistych w systemie informatycznym ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych. Na tej podstawie ustalono, iż organ gminy prawidłowo wprowadza do systemu informatycznego daty unieważnienia poprzednich dowodów osobistych, zgodnie z przepisami § 34 i 35 r.d.o.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, prowadzenie ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych w systemie teleinformatycznym oceniono **pozytywnie**.

Aktualizowanie ewidencji ludności w zakresie informacji dot. wydanych dowodów osobistych

W wyniku kontroli stwierdzono, iż na 31 skontrolowanych przypadków 22 sprawy dotyczyły wymiany dowodu osobistego. W wyniku porównania danych z kopert dowodowych z danymi zawartymi w systemie informatycznym ewidencji ludności stwierdzono, iż we wszystkich przypadkach wprowadzone zostały informacje o wydanym (aktualnym) dowodzie osobistym. We wszystkich sprawach, które dotyczyły wymiany dowodu osobistego do systemu informatycznego ewidencji ludności wprowadzona została także informacja o dacie ważności poprzednio posiadanego dowodu osobistego, jednak w 6 sprawach data ważności poprzedniego dowodu osobistego nie była prawidłowa (osoba odebrała nowy dowód osobisty przed upływem terminu przewidzianego w art. 43 ust. 1 pkt 5 oraz art. 43 ust. 2 u.e.l.d.o.). W toku kontroli dokonano korekty wpisu w systemie informatycznym ewidencji ludności informacji dot. daty ważności poprzedniego dowodu osobistego.

[Dowód: akta kontroli str.: 509-693]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, aktualizowanie ewidencji ludności w zakresie informacji dot. wydanych dowodów osobistych oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Wójta Gminy Ciepłowody zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 993z późn. zm.) w zakresie dowodów osobistych oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

III REJESTRACJA STANU CYWILNEGO

Postępowania o transkrypcję/odtworzenie/sprostowanie/uzupełnienie aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą.

W zakresie postępowania o transkrypcję/odtworzenie/sprostowanie/uzupełnienie aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą ustalono, że wszystkie decyzje wydawane były na wniosek, a organ z urzędu ustalał swoją właściwość miejscową i rzeczową zgodnie z art. 13 lub 15 ustawy p.o.a.s.c. Każdorazowo wnioskodawca/-cy podpisywali się pod wnioskiem o transkrypcję aktu wskazując swoje miejsce zamieszkania lub numer dowodu osobistego i pesel (AU ../2012). W czasie kontroli ustalono, że żaden z wnioskodawców nie korzystał z pośrednictwa Konsula RP (art. 26 ust 1 pkt. 3 ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsułów Rzeczypospolitej Polskiej - Dz. U. z 2002 r., Nr 215, poz. 1823 t. j.) do czynności zmierzających do umiejscowienia w polskich księgach stanu cywilnego aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą.

Do wniosku o umiejscowienie aktu do polskiej księgi stanu cywilnego załączano niezbędne dokumenty takie jak: akt stanu cywilnego sporządzony za granicą (zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy p.o.a.s.c.), pełnomocnictwo lub pełnomocnictwo do doręczeń (AU ../2012, AU ../2012 – zgodnie z art. 32 lub 40 § 4 Kpa), tłumaczenie dokumentu wystawionego

w języku obcym dokonane przez tłumacza przysięgłego (zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884 z późn. zm.). Wyjątek od wskazanej zasady dotyczy odpisów aktów stanu cywilnego wystawionych na druku wielojęzycznym, co miało miejsce przy AU ../2012 i AM ../2012 (zgodnie ze sporządzoną w Wiedniu dnia 8 września 1976 r. Konwencją nr 16 dotyczącą wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 166, poz. 1735).

Przy decyzjach znajdują się druki kasowe opłaty skarbowej za wydanie decyzji administracyjnych.

W czasie kontroli ustalono, iż Kierownik USC w Ciepłowodach wydał tylko cztery decyzję o uzupełnieniu aktu stanu cywilnego (zgodnie z art. 36 ustawy p.o.a.s.c.) o brakujące dane (do AU ../2012, AU ../2012, AU ../2013, AM ../2012). Nie było natomiast postępowań o odtworzenie i sprostowanie aktu stanu cywilnego.

We wszystkich kontrolowanych decyzjach organ, na podstawie art. 107 § 4 Kpa, odstąpił od ich uzasadniania. Ponadto Kierownik USC na podstawie art. 130 § 4 Kpa nadawał wszystkim kontrolowanym decyzjom rygor natychmiastowej wykonalności.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia w zakresie postępowań administracyjnych zmierzających do wydania decyzji o umiejscowieniu i uzupełnieniu aktu stanu cywilnego:

W aktach zbiorowych AZ ../2013 znajdują się oświadczenia stron postępowania, iż zostały one pouczone przez Kierownika USC o konieczności uzupełnienia aktu stanu cywilnego o brakujące dane oraz o odstąpieniu przez strony od wnioskowania o uzupełnieniu tegoż aktu;

Przechowywanie w aktach zbiorowych powyższych oświadczeń nie wpływa na treść lub ważność aktu, a zatem jest niezgodne z § 15 ust. 3 zdanie drugie rozporządzenia. Zgodnie z dyspozycją ww. przepisu dokumenty mające wpływ na treść lub na ważność aktu stanu cywilnego, po dokonaniu na ich podstawie odpowiednich wpisów w księgach stanu cywilnego, włącza się do akt zbiorowych dotyczących danego aktu stanu cywilnego.

W wyniku kontroli ustalono, iż w aktach zbiorowych do AM ../2012 brak jest adnotacji lub/i zwrotnego potwierdzenia odbioru decyzji o transkrypcji i uzupełnienia aktu, na podstawie których można ustalić, czy decyzje weszły do obrotu prawnego. Wobec powyższego należy stwierdzić, iż została naruszona norma art. 109 i 110 Kpa w związku z art. 130 § 4 Kpa).

Analizując rozstrzygnięcie decyzji administracyjnej, którą dokonano transkrypcji aktu urodzenia (AU ../2012) ustalono, iż organ obok właściwej podstawy prawnej nie zawarł podstawy prawnej do wydania przez organ rozstrzygnięcia w postaci decyzji administracyjnej tj. art. 7 ust. 1 pkt. 2 p.o.a.s.c. i 104 Kpa.

Analizując akta zbiorowe do AU ../2012 ustalono, iż w akcie zagranicznym oraz w tłumaczeniu dokumentu dokonany przez tłumacza przysięgłego widnieje informacja o miejscu zamieszkania matki dziecka w chwili urodzenia dziecka. Informacji tej zabrakło w decyzji sporządzonej na podstawie art. 73 § 1 p.o.a.s.c. Ustawodawca przewidział zamieszczenie wskazanych w akcie urodzenia powyższych danych w pkt. 6 rubryki nr II „DANE DOTYCZĄCE RODZICÓW” (załącznik nr 1 do rozporządzenia).

Analizując akta zbiorowe do AZ ../2013 ustalono, iż w akcie zagranicznym widnieją zapisy o godzinie zgonu – „godz. 05:45” tymczasem informacja ta nie została zapisana w decyzji o transkrypcji aktu tzn. godzina zgonu została w decyzji pominięta. Ustawodawca przewidział zamieszczenie wskazanych w akcie zgonu powyższych danych w pkt. 2 rubryki nr II „DANE DOTYCZĄCE DATY I MIEJSCA ZGONU” (załącznik nr 3 do rozporządzenia)

Ingerencja w zapisy dokumentu zagranicznego stoi w sprzeczności z art. 73 ust. 1 ustawy p.o.a.s.c. w związku z art. 1138 Kpc zd. 1: *Zagraniczne dokumenty urzędowe mają moc dowodową na równi z polskimi dokumentami urzędowymi*. Obowiązkiem kierownika urzędu stanu cywilnego dokonującego transkrypcji aktu zagranicznego na zasadzie art. 73 p.a.s.c. jest uwzględnienie oryginalnych zapisów zawartych w akcie zagranicznym (wyrok WSA w Warszawie sygn. akt IV SA/Wa 1119/11 z dnia 29 września 2011 r.).

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, prowadzenie postępowań o transkrypcję/odtworzenie/sprostowanie/uzupełnienie aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

Sporządzanie aktu stanu cywilnego na podstawie decyzji administracyjnych oraz dokonywanie innych wpisów w rubryce ‘wzmianki dodatkowe’.

1. Kontroli poddano wszystkie akty urodzenia za rok 2012 i 2013 do dnia kontroli, oraz po jednym akcie zgonu (AZ ../2013) i małżeństwa (../2012) sporządzonych na podstawie decyzji Kierownika USC.

Stwierdzono, iż akty sporządzono na ogół czytelnie pismem drukowanym (rubryka „wzmianki dodatkowe” pismem ręcznym). Na aktach widnieje podpis i pieczęć Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Wszystkie kontrolowane akty sporządzono na podstawie decyzji Kierownika USC o umiejscowieniu aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą do polskich ksiąg stanu cywilnego (art. 73 ustawy p.o.a.s.c.). Kierownik USC każdorazowo stosowną adnotację prawidłowo zamieścił w rubryce „uwagi” zgodnie z § 7 ust 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów. Wolne miejsce w rubryce „uwagi” po sporządzeniu aktu zostało zgodnie z § 7 ust. 2 ww. rozporządzenia zakreślowane.

W AM ../2012 Z-ca Kierownika USC obok prawidłowej adnotacji w rubryce „uwagi” wpisał informacje nieprawidłową tj. „Skreślono ostatnie zdanie tekstu”. Zgodnie z § 2 ust. 5 rozporządzenia pomyłki powstałe przy sporządzaniu aktu stanu cywilnego wykreśla się linią ciągłą w sposób umożliwiający odczytanie wyrazu wykreślonego; prawidłowe brzmienie wyrazu wykreślonego wpisuje się w rubryce "uwagi". W przywołanej sytuacji nie zachodziła powyższa przesłanka bowiem w akcie nie doszło do powstania pomyłki przy sporządzaniu aktu. Z wyjaśnień Z-cy Kierownika USC złożonych do protokołu z dnia 13 września 2013 r. wynika, iż nieprawidłowość wynikała z błędnej interpretacji przepisów prawa. Analizując akta zbiorowe do ww. aktu ustalono, iż w aktach znajduje się decyzja administracyjna wydana na podstawie art. 36 ustawy p.o.a.s.c (nr. USC.5352.3.2012 z dnia 16 kwietnia 2012 r.), która nie została wpisana do aktu w rubryce „wzmianki dodatkowe”. Konsekwencją jest naruszenie art.

6 ust. 1 w związku z art. 18 ust.1, art. 21 ust. Tym niemniej na podstawie przedłożonych w czasie kontroli dokumentów nie można ustalić, czy decyzja weszła do obrotu prawnego z uwagi na fakt, że brak jest adnotacji lub/i zwrotnego potwierdzenia odbioru decyzji a co za tym idzie zasadności sporządzenia wzmianki na jej podstawie.

W AU ../2012 i AU ../2012 w rubryce „wzmianki dodatkowe” Z-ca Kierownika USC wpisał brakujące dane tj. –miejsce urodzenia ojca- „Ząbkowice Śl.” W decyzji, która była podstawą uzupełnienia aktu prawidłowo zapisano pełną nazwę miejscowości – Ząbkowice Śląskie. Wskazana nazwa bez skrótów powinna znaleźć się w akcie zgodnie z § 2 ust. 3 rozporządzenia zgodnie, z którym nazwy miejscowości wpisuje się do aktu w pełnym brzmieniu bez skrótów. Wskazana adnotacja została wpisana nieprawidłowo. Z wyjaśnień Z-cy Kierownika USC złożonych do protokołu z dnia 13 września 2013 r. wynika, iż błąd spowodowany był natłokiem obowiązków zawodowych. Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie.

W AU nr .., ../2012 i ../2013 widnieją wzmianki dotyczące decyzji organu o uzupełnieniu aktu o brakujące dane na podstawie art. 36 p.o.a.s.c. Wszystkie decyzje zostały wpisane do aktów w dacie, w której nie były ostateczne co stanowi nieprawidłowość, gdyż zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy p.o.a.s.c. podstawę do wpisania wzmianki, mającej wpływ na treść lub ważność aktu, stanowią prawomocne orzeczenia sądów, ostateczne decyzje, odpisy z akt stanu cywilnego oraz inne dokumenty mające wpływ na treść lub ważność aktu. W AU ../2013 pod wzmianką o uzupełnieniu aktu widnieje data wydania decyzji tj. 24 lipca 2013 r. natomiast akt sporządzono w dniu 8 sierpnia 2013 r. Artykuł 36 ustawy p.o.a.s.c. przewiduje możliwość uzupełnienia aktu o brakujące dane, ale aby można było dokonać tej czynności, muszą się spełnić dwie przesłanki tzn. akt musi istnieć (zdarzenie musi być zarejestrowane w polskiej księdze stanu cywilnego), a po drugie musi w nim brakować danych, które można uzupełnić w trybie art. 36 ustawy p.o.a.s.c. W przywołanej sprawie pod wzmianką o uzupełnieniu aktu widnieje data wcześniejsza (24 lipca 2013 r.) niż data sporządzenia aktu (8 sierpnia 2013 r.).

Ponadto decyzja o uzupełnieniu AU ../2012 została zapisana w akcie w dacie wydania decyzji tj. 17 stycznia 2012 r. Z adnotacji na decyzji wynika, że strona odebrała osobiście decyzję w dniu 18 stycznia 2012 r. Co prawda Kierownik USC powoływał się w decyzji administracyjnej na klauzulę, o której mowa w art. 130 § 4 Kpa, tym niemniej, aby decyzja weszła do obrotu prawnego, a tym samym wywierała skutek prawny dla organu, który wydał decyzję, musi być przez ten organ doręczona lub ogłoszona stronie postępowania. Wobec powyższego należy stwierdzić, iż została naruszona norma art. 109 i 110 Kpa w związku z art. 130 § 4 Kpa).

Na marginesie sprawy należy zauważyć, iż w czasie kontroli ustalono, że Kierownik USC nie gromadził dokumentów mających wpływ na treść i ważność aktów w aktach zbiorowych do aktów. Dokumenty okazane do kontroli były przechowywane w aktach spraw prowadzonych według jednolitego rzeczowego wykazu akt. Zgodnie z § 15 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia dla aktów urodzenia, małżeństwa i zgonu prowadzi się akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego, według kolejności ich sporządzania. Akta zbiorowe oznacza się numerem nadanym aktowi stanu cywilnego. Dokumenty mające wpływ na treść lub na ważność aktu stanu cywilnego, po dokonaniu na ich podstawie odpowiednich wpisów w księgach stanu cywilnego, włącza się do akt zbiorowych dotyczących danego aktu stanu cywilnego. Akt zbiorowych nie zszywa się ani nie oprawia w sposób trwały.

[Dowód: akta kontroli str.: 705-812]

Z wyjaśnień Z-cy Kierownika USC złożonych do protokołu z dnia 13 września 2013 r. wynika, iż dokumenty gromadzone były na bieżąco w teczkach spraw (według jednolitego rzeczowego wykazu akt), a następnie po dwóch latach na podstawie teczek kompletowano/tworzono akta zbiorowe do aktów. W związku z powyższym w czasie pierwszego dnia kontroli w jednostce kontrolowanej Z-ca Kierownika USC został pouczony o błędnej praktyce w tym zakresie. W czasie drugiego dnia kontroli Z-ca Kierownika USC okazał prawidłowo zebrane w akta zbiorowe dokumenty dotyczącą sporządzonych aktów stanu cywilnego.

[Dowód: akta kontroli str.: 700-702]

W czasie kontroli ustalono również, iż Kierownik USC nie prowadzi skorowidza alfabetycznego do aktów urodzeń sporządzonych w latach 2012 – 2013. Obowiązek prowadzenia skorowidzów alfabetycznych do aktów wynika z § 16 ust. 1 i 2 rozporządzenia. Z wyjaśnień Z-cy Kierownika USC złożonych do protokołu z dnia 13 września 2013 r. wynika, iż nie potrafi wyjaśnić dlaczego skorowidz nie jest prowadzony. W dniu 1 października 2013 r. do organu kontrolującego wpłynęło pismo nr OR.1710.2.2013 z dnia 30 września 2013 r., przy którym kierownik jednostki kontrolowanej w załączeniu przesłał kserokopie skorowidzów alfabetycznych urodzeń za lata 2012 i 2013.

W toku kontroli ustalono również, iż Kierownik USC prowadzi księgi stanu cywilnego za lata 2012 – 2013 na luźnych drukach co jest zgodne z § 10 ust. 2 rozporządzenia łącząc je w księgi okresu pięcioletniego zgodnie z § 12 ust. 2 rozporządzenia. W księgach tych brakuje jednak adnotacji, o której mowa w § 12 ust. 3 rozporządzenia, który stanowi o tym, iż w księdze wpisuje się na następnej stronie, po ostatnim akcie stanu cywilnego sporządzonym w danym roku kalendarzowym, adnotację o zamknięciu księgi na dany rok oraz adnotację o otwarciu księgi na rok następny. Powyższe zaniechanie stanowi nieprawidłowość, gdyż adnotacja ta ma służyć informacji dowodowej, iż w danym roku kalendarzowym zarejestrowano określoną i zamkniętą liczbę aktów urodzeń, małżeństw oraz zgonów. Prowadzenie księgi na luźnych drukach w sytuacji nie wpisania do księgi odpowiedniej adnotacji uniemożliwia zweryfikowanie, czy w danym roku kalendarzowym nie dokonano rejestracji większej liczby aktów.

Przy piśmie nr OR.1710.2.2013 z dnia 30 września 2013 r. zostały przekazane również kserokopie prawidłowo zamkniętych ksiąg urodzeń, małżeństw i zgonów za rok 2012 wraz z adnotacjami otwarciu ksiąg na rok następny z uwagi na ustalenia w czasie kontroli, o czym mowa w akapicie poniżej.

[Dowód: akta kontroli str.:813-821]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, sporządzanie aktów stanu cywilnego na podstawie decyzji administracyjnych oraz dokonywanie innych wpisów w rubryce ‘wzmianki dodatkowe’ oceniono **negatywnie**.

Przechowywanie ksiąg stanu cywilnego w archiwum USC

W wyniku oględzin dokonanych w trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż archiwum USC w Ciepłowodach znajduje się na pierwszym piętrze budynku Urzędu Gminy

Ciepłowody w biurze Z-cy Kierownika USC. Pomieszczenie jest ogrzewane i znajduje się w nim gaśnica. Akty stanu cywilnego oraz akta zbiorowe do aktów przechowywane są w zamykanej na podwójny zamek metalowej szafie. Dokumenty są należycie zabezpieczone przed uszkodzeniem i zniszczeniem. Niemniej jednak ustawienie szafy z aktami i aktami zbiorowymi w nieoddzielonym od klientów urzędu miejscu po stronie, po której klienci mają swobodny do nich dostęp nie spełnia wymogów, o których mowa w § 22 ust. 1 rozporządzenia tj. ochrony przed kradzieżą oraz dostępem osób trzecich co w efekcie może doprowadzić również do uszkodzenia i zniszczenia ksiąg. Ponadto w Archiwum USC brak jest higrometru i termometru na obowiązek posiadania których wskazuje § 22 ust. 2 rozporządzenia. W archiwum USC w Ciepłowodach przechowywane są tylko akty polskie od roku 1955 (niepełne) z miejscowości Ciepłowody, Krzelków i Stary Henryków. Materiały archiwalne przechowywane są nieprawidłowo, zgodnie z § 22 ust. 1 i 2 rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli str.:703-704]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, przechowywanie ksiąg stanu cywilnego w archiwum USC oceniono **negatywniej**.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Kierownika USC w Ciepłowodach zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r., Nr 212, poz. 1264 z późn. zm.) w zakresie rejestracji stanu cywilnego oceniono negatywnie.

IV. ZMIANA IMIENIA I NAZWISKA

Postępowania w przedmiocie decyzji o zmianie imienia i nazwiska USC 5355.1.2013

W wyniku kontroli ustalono, iż Kierownik USC w Ciepłowodach w okresie objętym kontrolą wydał jedną decyzję dotyczącą zmiany imienia na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414 ze zm.).

Wnioskiem z dnia 26.11.2012 r. (wpływ do urzędu, dnia 6.12.2012 r.) strona wniosła o zmianę imienia. Przedmiotowy wniosek zawierał wymagane dane oraz uzasadnienie. Do wniosku załączono niezbędne dokumenty, o których mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z.i.i.n.

W aktach sprawy znajduje się dokument potwierdzający wniesienie opłaty skarbowej za wydanie decyzji w wysokości 37 zł.

Analizując akta przedmiotowej sprawy ustalono, że znajdują się w nich kolejne dwa wnioski (oba z datą 26.11.2012 r.) strony o wydanie tożsamej decyzji złożone na dwóch odmiennych wzorach. Oba wnioski nie zostały opatrzone datą wpływu do Urzędu.

W toku kontroli ustalono, iż decyzja z dnia 5.02.2013 r. sygn. USC.5355.1.2013 zawiera prawidłowe oznaczenie organu, którym jest Kierownik USC, przywołuje właściwą podstawę prawną oraz zawiera elementy wymagane przez przepis art. 107 k.p.a. Decyzję doręczono stronie w dniu 6.02.2013 r. Przedmiotowa decyzja została opatrzona adnotacją Kierownik USC o terminie uzyskania przez ten akt administracyjny waloru ostateczności. Data ta została określona prawidłowo (21.02.2013 r.).

W zakresie terminowości ustalono, iż ww. decyzja została wydana w terminie miesięcznym określonym w art. 35 k.p.a. W toku analizy akt przedmiotowej sprawy

stwierdzono, iż pismem z dnia 7.12.2012 r. sygn. USC.5355.1.2012 Kierownik USC skierował do Wojewody Dolnośląskiego wnioski o wyłączenie organu z udziału w postępowaniu oraz o wyznaczenie innego organu do załatwienia sprawy. Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2013 r. sygn. SOC-EK.6233.7.2012 (wpływ do Urzędu Gminy w Ciepłowodach 29.01.2013 r.) odmówił wyłączenia organu i wyznaczenia innego organu do załatwienia przedmiotowej sprawy. Zgodnie z dyspozycją art. 35 § 5 k.p.a. w powyższym przypadku do biegu terminu załatwienia sprawy nie wlicza się okresu potrzebnego do zajęcia stanowiska przez Wojewodę Dolnośląskiego.

W aktach znajduje się pismo przewodnie przesyłające decyzję do Kierownika USC w Ząbkowicach Śląskich właściwego ze względu na sporządzenie aktu urodzenia, co stanowi realizację obowiązku wynikającego z przepisu art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z.i.i.n. Niemniej jednak w aktach brak zawiadomień, o których mowa odpowiednio w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z.i.i.n. dla organu ewidencyjnego oraz art. 13 ust. 1 pkt 4 ustawy z.i.i.n. w zw. z § 32 ust. 3 ww. rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany, zwrotu lub utraty. W toku kontroli pracownik prowadzący przedmiotową sprawę wyjaśnił do protokołu, iż przyczyną braku ww. zawiadomień jest fakt, iż ten sam pracownik również prowadzi sprawy z zakresu ewidencji ludności, z tego względu pracownik uważał, że nie ma potrzeby aby sam dla siebie tworzył zawiadomienia.

[dowód: Protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień, akta kontroli str.700]

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. Podkreślenia wymaga, iż sytuacja, w której funkcja Kierownika USC, organu ewidencyjnego oraz organu wydającego dowód osobisty skupiona jest w ramach jednego organu, nie jest przesłanką wyłączającą stosowanie art. 13 ustawy z.i.i.n. Należy zaznaczyć, iż odpowiednie zawiadomienie zawierające wymagane przez przepis prawa dane jest jedyną podstawą dla organu odpowiednio ewidencyjnego i dowodowego do dokonania właściwych zmian w prowadzonych ewidencjach i powinno zostać udokumentowane właściwym zawiadomieniem Kierownika USC. W wyniku kontroli ustalono, iż pomimo braku wspomnianych powyżej zawiadomień wymagane zmiany zostały wprowadzone odpowiednio w ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych. Tym samym brak skonkretyzowania ww. zawiadomień w formie odpowiedniego dokumentu należy uznać w analizowanym przypadku za uchybienie formalne.

[dowód: akta kontroli str.823-850]

W toku kontroli pracownik prowadzący ww. sprawę przedstawił zawiadomienie z dnia 7.03.2013 r. wydane w trybie § 32 ust. 1 i 9 ww. rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany, zwrotu lub utraty. Jednakże zawiadomienie to, o czym świadczy podstawa prawna jego wydania oraz zawarte w nim informacje, jest zawiadomieniem wystawionym w ramach realizacji obowiązków przez organ ewidencyjny, a nie konkretyzacją obowiązku Kierownika USC, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 4 ustawy z.i.i.n.

[dowód: akta kontroli str.822]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny, realizację przez Kierownika USC w Ciepłowodach zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414) w zakresie zmiany imienia i nazwiska oceniono pozytywnie.

V. ORGANIZACJA WYBORÓW ŁAWNIKÓW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH

Sposób postępowania z dokumentami złożonymi w radzie gminy przy zgłaszaniu kandydatów na ławników

Ustalono, iż w okresie objętym kontrolą Wójt Gminy Ciepłowody przygotował wybory natomiast Rada Gminy w Ciepłowodach dokonała wyboru 1 osoby do pełnienia funkcji ławnika przy Sądzie Rejonowym w Miliczu. Kontroli poddano następujące czynności dokonane w ramach przygotowania wyboru ławników: prawidłowość sporządzenia i opublikowania ogłoszenia o rozpoczęciu naboru kandydatów na ławników oraz wykonania obowiązku udostępnienia nieodpłatnie, w siedzibie Urzędu, karty zgłoszenia kandydata na ławnika.

W wyniku kontroli oraz na podstawie wyjaśnień Sekretarza Gminy Ciepłowody ustalono, iż w okresie od 6 czerwca 2011 r. przez okres miesiąca w siedzibie Urzędu Gminy Ciepłowody na tablicy ogłoszeń umieszczono ogłoszenie o możliwości zgłaszania kandydatów na ławników wybieranych przez Radę Gminy Ciepłowody. Jednocześnie nie udostępniono nieodpłatnie w siedzibie Urzędu wzoru karty zgłoszenia kandydata na ławnika, czym naruszono przepis § 4 ust. 1 ówczesnego obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie szczegółowego trybu zgłaszania radom gmin kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia (Dz. U. Nr 50, poz. 370, obowiązujące od 12 kwietnia 2006 r. do 13 czerwca 2011 r., zwane dalej rozporządzeniem z 2006 r.). O powyższym świadczy również zapis w ogłoszeniu, który wskazywał, iż wzór kart zostanie udostępniony w późniejszym terminie.

Według wyjaśnień Sekretarza przyczyną braku udostępnienia wzoru karty było oczekiwanie na wejście w życie nowych przepisów regulujących przedmiotową kwestię tj. nowego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia (Dz. U. Nr 121, poz. 693, wejście w życie 14 czerwca 2011 r., zwane dalej rozporządzeniem z 2011 r.). Jednakże z chwilą wejścia w życie rozporządzenia z 2011 r. zgodnie z przepisem § 3 ust. 1 udostępniono wzór karty.

[Dowód: akta kontroli str. 851-854]

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie, bowiem do momentu wejścia w życie rozporządzenia z 2011 r. istniał obowiązek nieodpłatnego udostępnienia kart zgłoszenia kandydatów na ławników na mocy § 4 ust. 1 rozporządzenia z 2006 według wzoru określonego w tym akcie wykonawczym. Podkreślenia wymaga, iż wskazana nieprawidłowość nie miała znaczącego wpływu na realizację kontrolowanego zadania.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Wójta Gminy Ciepłowody zadania z zakresu administracji rządowej, wynikającego z ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 427 z późn. zm.) w zakresie organizacji wyborów ławników do sądów powszechnych oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W związku z powyższym, na podstawie art. 46 ust 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

W ZAKRESIE EWIDENCJI LUDNOŚCI

1. W przypadku żądania wydania z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych zaświadczenia przez osoby nie mające interesu prawnego – wydawać postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia na podstawie art. 219 Kpa.
2. W przypadku wydawania zaświadczeń z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych prawidłowo wypełniać obowiązek wynikający z przepisu § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz. U. Nr 187, poz. 1330).
3. Wydawać zaświadczenia z ewidencji ludności i ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych osobom uprawnionym i zgodnie z ich żądaniem.
4. Na zaświadczeniach z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych należy umieszczać pieczęć organu gminy (Wójta Gminy Ciepłowody), a nie jednostki pomocniczej organu gminy (Urzędu Gminy Ciepłowody). W przypadku, gdy zaświadczenie wydaje pracownik w imieniu organu gminy – na zaświadczeniu należy umieścić pieczęć pracownika „z upoważnienia Wójta Gminy Ciepłowody”.
5. Stosować jednolitą praktykę oznaczania spraw, zgodnie z zapisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.
6. Udostępniać dane tylko w sytuacji, gdy wnioski spełniają wszystkie wymogi formalne. W przypadku braków formalnych wniosku (np. podanie złożone na nieobowiązującym wzorze wniosku, brak dowodu uiszczenia opłaty za udostępnienie danych z ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych) wzywać wnioskodawców do ich uzupełnienia na podstawie art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania.
7. W przypadku żądania udostępnienia danych z ewidencji ludności i ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych weryfikować uprawnienia wnioskodawcy do uzyskania wszystkich żądanych danych. W przypadku wątpliwości podejmować czynności wyjaśniające, np. poprzez zastosowanie art. 50 § 1 Kpa.
8. Udostępniać wnioskodawcom dane z ewidencji ludności i ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych zgodnie z ich żądaniem i w zakresie zgodnym z posiadanymi uprawnieniami w ich otrzymaniu.
9. W przypadku, gdy wniosek o udostępnienie danych z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych wpłynął do Wójta Gminy Ciepłowody jako niewłaściwego organu administracji publicznej, stosować art. 65 § 1 Kpa, przestrzegając jednocześnie przepisów art. 44i ust. 1 u.e.l.d.o. w związku z art. 20 Kpa.
10. Odpowiedź na wniosek o udostępnienie danych z ewidencji ludności i ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych powinna udzielać osoba reprezentująca organ gminy (Wójt Gminy Ciepłowody) lub pracownik posiadający

upoważnienie organu gminy do udostępniania danych w jego imieniu – należy wtedy stosować pieczęć pracownika „z upoważnienia Wójta Gminy Ciepłowody”.

11. W przypadku niewykazania przez wnioskodawcę uprawnień w otrzymaniu żądanych danych należy wydać stosowne rozstrzygnięcie o odmowie udostępnienia żądanych danych z ewidencji ludności oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych.
12. Prawidłowo ustalać strony postępowania mając na uwadze art. 28 Kodeksu postępowania administracyjnego (zwanego dalej Kpa). Przy wszczynaniu postępowania na żądanie jednego współwłaściciela lub jednego współnajemcy, jako strony postępowania traktować wszystkie osoby ujęte w tytule prawnym do lokalu a nie tylko osobę na żądanie której organ wszczyna postępowanie.
13. Prowadząc postępowania w sprawach meldunkowych zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 10 Kpa.
14. Decyzje wydawać w terminie przewidzianym przez przepis art. 35 Kpa. W uzasadnionych przypadkach podać stronom przyczyny zwłoki oraz wskazać nowy termin załatwienia sprawy (art. 36 §1 Kpa) i dochowywać tego terminu.
15. Zawiadamiać strony o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, biegłych lub oględzin przynajmniej na siedem dni przed terminem. Strona ma prawo brać udział w przeprowadzeniu dowodu, może zadawać pytania świadkom, biegłym i stronom oraz składać wyjaśnienia (art. 79 § 1 i 2 Kpa).
16. Prowadząc postępowania administracyjne stosować zasady ogólne Kpa.
17. W wydawanych przez organ decyzjach i postanowieniach wpisywać pełną podstawę prawną z podaniem tytułu ustawy, numeru i pozycji publikatora oraz opierać się na aktualnych przepisach prawa.

W ZAKRESIE DOWODÓW OSOBISTYCH

1. W przypadku składania wniosku o wydanie dowodu osobistego dla osoby małoletniej, która ukończyła 13. rok życia, niemającej obowiązku posiadania dowodu osobistego przestrzegać przepisu § 6 ust. 2 r.d.o., zgodnie z którym wniosek podpisuje składający go rodzic lub opiekun ustanowiony przez sąd oraz małoletni, przy czym małoletni składa swój podpis w miejscu przeznaczonym na podpis, a rodzic lub opiekun ustanowiony przez sąd podpisuje wniosek obok tego miejsca.
2. Od wnioskodawców ubiegających się o wydanie dowodu osobistego dla osoby małoletniej, która ukończyła 13. rok życia i nie ma obowiązku posiadania dowodu osobistego nie żądać złożenia uzasadnionego wniosku na osobnej kartce, a jedynie przestrzegać procedury określonej w § 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 r.d.o. w związku z § 6 ust. 2 r.d.o.
3. Do wniosku o wydanie dowodu osobistego przyjmować oryginały właściwych aktów stanu cywilnego, z wyjątkiem, gdy ma zastosowanie § 7 ust. 5 i 6 r.d.o.
4. Przestrzegać procedury wynikającej z §8 w związku z §7 ust. 7 r.d.o. oraz §7 ust. 5 i 6 r.d.o.
5. W przypadku wymiany dowodu osobistego do systemu informatycznego ewidencji ludności wprowadzać prawidłową datę ważności poprzednio posiadanego dowodu osobistego.

W ZAKRESIE REJESTRACJI STANU CYWILNEGO

1. Przechowywać w aktach zbiorowych do aktów stanu cywilnego tylko takie dokumenty, które mają wpływ na treść lub ważność aktu stanu cywilnego (§ 15 ust. 3 rozporządzenia).
2. Przechowywać w aktach zbiorowych potwierdzenie odbioru decyzji przez stronę/strony lub potwierdzenie doręczenia decyzji.
3. Dokonując transkrypcji aktu, umieszczać pełne dane z zagranicznego aktu stanu cywilnego, których polskie prawo wymaga.
4. Zapisywać w rubryce „uwagi” tylko adnotacje, które są wskazane przepisami prawa (tj. ustawy p.o.a.s.c. oraz rozporządzenia wykonawczego do ustawy).
5. W aktach stanu cywilnego zapisywać w pełnym brzmieniu bez skrótów nazwy miejscowości (§ 2 ust. 3 rozporządzenia)
6. Decyzje mające wpływ na treść lub ważność aktu, po jego sporządzeniu, zapisywać w akcie, gdy są ostateczne (art. 21 ust. 1 i 2 ustawy p.o.a.s.c.).
7. Przetawić szafę z aktami stanu cywilnego oraz aktami zbiorowymi do aktów w miejsce, w którym osoby trzecie nie będą miały bezpośredniego do nich dostępu (§ 22 ust. 1 rozporządzenia).
8. Wyposażyć Archiwum USC w higrometr i termometr (§ 22 ust. 2 rozporządzenia).

W ZAKRESIE ORGANIZOWANIA WYBORÓW ŁAWNIKÓW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH

Odstąpiono od wydania zaleceń pokontrolnych z uwagi na fakt, iż nie jest możliwe ich wykonanie. W przyszłości należy stosować przepisy prawa obowiązującego.

Na podstawie art. 46 ust 3 pkt 3 proszę o przekazanie w terminie **do dnia 15 listopada 2013 r.** informacji o wykonaniu zaleceń i wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/ - /

Aleksander Marek Skorupa